

BÀI TẬP NÂNG CAO TIẾNG VIỆT LỚP 3.

Câu 1: Hãy đặt dấu phẩy cho đúng vào các câu sau:

- a. Xa xa những ngọn núi nhấp nhô mấy ngôi nhà thấp thoáng vài cánh chim chiều bay lững thững về tổ.
- b. Một biển lúa vàng vây quanh em hương lúa chín thoang thoang đâu đây.

Câu 2:

a) Tìm từ gần nghĩa với từ: *Khai trường, cần cù, giang sơn*.

b) Tìm 3 từ ghép có : “quốc” đứng trước và giải nghĩa từng từ.

Câu 3. Tìm những từ chỉ màu sắc, chỉ đặc điểm trong đoạn văn sau:

Trong vườn nhà tôi có rất nhiều loại cây. Cây nào cũng xum xuê tán lá, tạo thành một khung trời xanh tươi. Tôi yêu nhất là cây khế mọc gần ao. Cành khế loà xoà xuống mặt nước trong vắt. Quả khế chín mọng, vàng rộm như vẫy gọi bọn trẻ chúng tôi.

a) Từ chỉ sự vật:

.....
.....
.....
.....

b) Từ chỉ đặc điểm:

.....
.....
.....
.....

Câu 4. Đọc các câu văn sau rồi gạch 1 gạch dưới bộ phận trả lời câu hỏi “*Ai (cái gì, con gì)?*”, gạch 2 gạch dưới bộ phận trả lời câu hỏi “*Thế nào?*”

- a) Nước hồ mùa thu trong vắt.
- b) Trời cuối đông lạnh buốt.
- c) Dân tộc Việt Nam rất cần cù và dũng cảm.

Câu 5. Viết mỗi câu sau và dùng dấu phẩy đúng chỗ trong mỗi câu:

- a) Nói về kết quả học tập của em ở học kì I.
- b) Nói về việc làm tốt của em và mục đích của việc làm ấy.

Câu 6. Đọc câu sau: *Một rừng cò đỏ bay phấp phới trên sân vận động ngày khai mạc Hội khoẻ Phù Đổng.*

Từ *rừng* trong câu trên có ý nghĩa gì?

.....
.....
.....
.....

Câu 7: Viết lại những câu văn dưới đây cho sinh động, gợi cảm bằng cách sử dụng các hình ảnh so sánh

- a) *Mặt trời mới mọc đỏ ối.*
- b. *Con sông quê em quanh co, uốn khúc.*

Câu 8: Trong đoạn văn dưới đây, người viết quên không đặt dấu câu. Em viết lại đoạn văn cho đúng chính tả sau khi đặt dấu câu vào chỗ thích hợp:

Sáng nào mẹ tôi cũng dậy rất sớm đầu tiên mẹ nhóm bếp nấu cơm sau đó mẹ quét dọn nhà cửa giặt quần áo khoảng gần 6 giờ mẹ gọi anh em tôi dậy ăn sáng và chuẩn bị đi học tôi rất yêu mẹ của tôi.

Câu 9. Cho các từ: Cây đa, gần bó, dòng sông, con đò, nhớ thương, yêu quý, mái đình, thương yêu, ngọn núi, bụi ngùi, tự hào. Xếp các từ trên thành 2 nhóm và đặt tên cho từng nhóm.

- Nhóm 1:

Đặt tên:

- Nhóm 2:

Đặt tên:

Câu 10.Đặt 3 câu theo mẫu Ai là gì? Ai làm gì? Ai thế nào? Về chủ đề gia đình.

.....
.....
.....
.....

Câu 11.Tìm các từ chỉ hoạt động, trạng thái thích hợp để điền vào chỗ chấm.

- Con thuyền trôi..... như đang nghỉ ngơi trên sông.

- Bé..... bài tập rồi..... ti vi

Câu 12.Tìm những hình ảnh so sánh sự vật với con người và con người so sánh với sự vật. Đặt 1 câu có hình ảnh so sánh sự vật với con người, 1 câu có hình ảnh con người so sánh với sự vật.

Câu 13.a) Chọn từ ngữ thích hợp ở cột A và cột B ghép lại để tạo thành câu :

A	B
Đám học trò Đàn sếu Các em bé	ngủ khi trên lưng mẹ hoảng sợ bỏ chạy đang rải cánh trên cao

b) Đặt 2 câu hỏi với một trong những câu đã ghép hoàn chỉnh :

Câu 14: Cho các thành ngữ :

Non xanh nước biếc; thức khuya dậy sớm; non sông gấm vóc; thẳng cánh cò bay; học một biết mười; chôn rau cắt rốn ; dăm nghĩ dăm làm; quê cha đất tổ.

a) Hãy chỉ ra các thành ngữ nói về quê hương :

b) Hãy đặt một câu với một trong các thành ngữ em vừa chỉ ra

.....
.....
.....
.....

Câu 15. (4đ): Điền từ thích hợp trong ngoặc đơn vào chỗ chấm và cho biết những từ nào bổ sung nghĩa cho các từ vừa điền:

(trở, điểm, đến, phủ kín)

- Mùa xuân đã

- Các vườn nhãn, vườn vải đang hoa.

- Những luống ngô , khoai , đỗ chen nhau xanh rờn bãi cát.

- Cây gạo chót vót giữa trời đã các chùm hoa đỏ mọng.

Câu 16. (3đ): Viết lại những câu văn dưới đây cho sinh động, gợi cảm bằng cách sử dụng biện pháp so sánh:

a) Đàng đông, mặt trời đỏ ửng đang từ từ nhô lên .

b) Cánh đồng quê em rất đẹp .

c) Tiếng suối ngân nga hay quá !

.....
.....
.....
.....

Câu 17.Trong những câu sau,từ nào viết sai chính tả? Em hãy sửa lại cho đúng :

- Suối chảy dóc dách

- Cánh hoa dung dinh

- Nụ cười rạng rỡ
- Chân bước rộn ràng
- Sức khỏe rẻo rai
- Khúc nhạc du dương

Câu 18: Cho các thành ngữ sau: *chôn rau cắt rốn, làng trên xóm dưới, thức khuya dậy sớm, non xanh nước biếc, non sông gấm vóc, học một biết mười, thẳng cánh cò bay, muôn hình muôn vẻ, dám nghĩ dám làm, quê cha đất tổ, như thiêu như đốt.*

Tìm những thành ngữ nói về quê hương ?

.....

.....

.....

Câu 19 : Trong bài: **Trường ca Đam San** có câu:

Nhà dài như tiếng chiêng. Hiên nhà dài bằng sức bay của một con chim.

a, Tìm hình ảnh so sánh và từ so sánh trong hai câu trên.

b, Cách so sánh ở đây có gì đặc biệt?/

.....

.....

.....

Câu 20.a) Điền từ thích hợp vào chỗ chấm: (*rực rỡ, khoe sắc, mảnh mai, đỏ thắm, xanh non, trắng tinh, vàng tươi*):

Xuân về, cây cỏ trải một màu..... . Trăm hoa đua nhau..... Nào chị hoa huệ....., chị hoa cúc , chị hoa hồng , bên cạnh cô em vi-ô-lét tím nhạt.....Tất cả đã tạo nên một vườn xuân

b) Tập dùng phép so sánh để viết câu văn có các sự vật sau :

+ Cánh đồng lúa chín . + Con đường làng em . + Cỏ mọc ven đê .

Câu 21: Cho đoạn văn : "*Những cơn gió nóng mùa hè đã nhường chỗ cho luồng khí mát dịu mỗi buổi sáng. Trời xanh ngắt trên cao, xanh như dòng sông trong, trôi lững lờ giữa những ngọn cây hè phớt*"

a) Tìm trong đoạn văn:

+ Những từ chỉ sự vật:

+ Những từ chỉ hoạt động - trạng thái:

+ Những từ chỉ đặc điểm:

b) Tìm và viết lại hình ảnh so sánh ở đoạn văn trên và cho biết chúng được so sánh với nhau ở đặc điểm nào ?

Câu 22. Khoanh tròn chữ số trong ngoặc đặt trước dấu chấm ghi sai vị trí trong đoạn văn sau: Trên nương, mỗi người một việc(1). Người lớn thì đánh trâu ra cày(2). Các bà, các mẹ cúi lom khom(3). Tra ngô các cụ già nhặt cỏ, đốt lá(4). Mấy chú bé đi bắt bép thổi cơm(5).

Câu 23. Trong các câu văn sau có những từ dùng chưa chính xác con hãy gạch chân và viết lại câu văn cho đúng.

- Mùa xuân đến, hoa trong vườn nhà em đua nhau khoe mùi thơm. hoa nào cũng đẹp. Nhưng thơm hơn cả là cây hồng nhung.

- Em rất thích hoa phượng vì mỗi độ xuân về hoa phượng lại phủ một màu vàng rực lên khắp trường em.

.....

.....

.....

Câu 24. Trong bài “Bé nhìn biển” tác giả viết:

Tưởng rằng biển nhỏ

Chơi trò kéo co

Mà to bằng trời
Như con sông lớn
Chỉ có một bờ
Bãi giăng với sóng

Phì phò như bể
Biển một thở rung
Cồng giờ gong vó
Định khiêng sóng lưng

Trong mắt bé biển có những gì khác lạ và làm bé thích thú. Con hãy ghi lại những hình ảnh và suy nghĩ của bé khi ra thăm biển

.....
.....
.....
.....

Câu 25. 1.Đọc bài thơ sau:

Mỗi sớm mai thức dậy
Lũy tre xanh rì rào
Ngọn tre cong gọng vó
Kéo mặt trời lên cao.
Những trưa đồng đầy nắng
Trâu nằm nhai bóng râm
Tre bần thần nhớ gió
Chợt về đây tiếng chim.
Mặt trời xuống núi ngủ
Tre nâng vàng trắng lên
Sao, sao treo đầy cành
Suốt đêm dài thấp sáng.
Bồng gà lên tiếng gáy
Xôn xao ngoài lũy tre
Đêm chuyển dần về sáng

2. Các sự vật được nói đến trong bài thơ là:

- a. Lũy tre, gọng vó, trâu, tiếng chim, mặt trời, nắng
- b. Lũy tre, mặt trời, gọng vó, đồng, nắng, trâu, gió, chim, núi, vàng trắng, kéo
- c. Lũy tre, mặt trời, gọng vó, đồng, nắng, trâu, gió, chim, núi, vàng trắng, sao, gà, mầm măng, bóng râm

3. Hình ảnh so sánh có trong bài thơ là:

- a. 1 hình ảnh b. 2 hình ảnh c. 3 hình ảnh d. 4 hình ảnh

4. Bộ phận trả lời cho câu hỏi như thế nào trong câu: “*Tre bần thần nhớ gió*” là:

- a. Bần thần b. Nhớ gió c. Bần thần nhớ d. Bần thần nhớ gió

5. Dòng nào dưới đây ghi những từ chỉ hoạt động, trạng thái.

- a. Sớm, rì rào, cong, nhai, ngủ, xuống, sáng, đợi, dài, tiếng gáy
- b. nâng, sớm, rì rào, dài, xôn xao, tiếng gáy, về, mầm măng, cong
- c. Thức dậy, rì rào, kéo, nằm nhai, bần thần, nhớ, ngủ, xuống, nâng, lên, treo, thấp, xôn xao, chuyển, về, đợi

Câu 26: Điền từ còn thiếu vào chỗ (...) để hoàn chỉnh các thành ngữ, ca dao dưới đây:

- a. Nhường cơm..... b. Bán anh em xa.....
- c. Công cha như d. Nghĩa mẹ như

Câu 27: Gạch chân những từ nói về các hoạt động bảo vệ Tổ quốc: ***bảo vệ, gìn giữ, xây dựng, đấu tranh, kháng chiến, kiến thiết, tôn tạo.***

Câu 28: Đặt câu hỏi cho bộ phận gạch chân trong mỗi câu sau:

- a. Đội đồng diễn thể dục đang tích cực tập luyện để chuẩn bị trình diễn ở Hội khỏe Phù Đổng
- b. Các bạn học sinh trong cùng một lớp thường xuyên giúp nhau trong học tập

Câu 29: Gạch một gạch dưới bộ phận câu trả lời câu hỏi Ai, hai gạch dưới bộ phận câu trả lời câu hỏi Thế nào trong các câu sau:

- a. Những làn gió từ sông thổi vào mát rượi.
- b. Mặt trời lúc hoàng hôn đỏ rực như khối cầu lửa khổng lồ.

Câu 30. : Ca dao có câu:

Tháp Mười đẹp nhất bông sen.

Việt Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ.

Chỉ ra hình ảnh so sánh trong hai câu ca dao trên? Nêu cảm nhận của em về cách so sánh đó? (hình ảnh so sánh đó có ý nghĩa gì?)

Câu 31. Ghép 4 tiếng sau thành 8 từ ghép thích hợp:

xanh, tươi, tốt, thắm (ví dụ : xanh tươi)

.....

Câu 32 . Tìm 2 từ gần nghĩa, cùng nghĩa, trái nghĩa với từ : chăm chỉ

.....

Câu 33 . Nhà thơ Bế Kiến Quốc có viết:

*" Ngày hôm qua ở lại
 Trong vở hồng của con
 Con học hành chăm chỉ
 Là ngày qua vẫn còn..."*

Nhà thơ muốn nói với em điều gì qua đoạn thơ trên?

.....

Câu 34. Nghĩ về người bà yêu quý của mình, nhà thơ Nguyễn Thụy Kha đã viết:

Tóc bà trắng tựa mây bông
 Chuyện bà như giếng cạn xong lại đầy.

Hãy cho biết: phép so sánh được sử dụng trong hai dòng thơ trên giúp em thấy được hình ảnh người bà như thế nào ?

.....

Câu 35. Trong bài Ông và Cháu ,nhà thơ Phạm Cúc có viết:

Ông vật thi với cháu
 Keo này ông cũng thua
 Cháu vỗ tay hoan hô:
 “Ông thua cháu, ông nhỉ !”
 Bế cháu ông thủ thi:
 Cháu khoẻ hơn ông nhiều !
 Ông là buổi trời chiều
 Cháu là ngày rạng sáng”.

Theo em, bằng cách sử dụng các hình ảnh so sánh (khổ thơ hai) người ông muốn nói với cháu những điều gì sâu sắc?

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 36. Qua bài thơ Bóng mây nhà thơ Thanh Hào có viết :

Hôm nay trời nắng như nung
Mẹ em đi cấy phơi lưng cả ngày
Ước gì em hoá đám mây

Em che cho mẹ suốt ngày bóng râm.

Đọc bài thơ trên em thấy được những nét gì đẹp về tình cảm của người con đối với người mẹ?

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 37. Ca ngợi tình thương của con người, thầy giáo Nguyễn Ngọc Ký viết bài thơ Em thương như sau:

Em thương làn gió mơn côi
Không tìm thấy bạn, vào ngòai trong cây
Em thương sợi nắng đông gầy
Run run ngã giữa vườn cây cái ngòai.

Hình ảnh làn gió mơn côi và sợi nắng đông gầy gợi cho em nghĩ đến những con người như thế nào?
Qua đó, em cảm nhận được điều gì ?

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 38. Kết thúc bài Mẹ vắng nhà ngày bão, nhà thơ Đặng Hiền viết:

Thế rồi cơn bão qua
Bầu trời xanh trở lại.
Mẹ về như nắng mới
Sáng ấm cả gian nhà.

Theo em, hình ảnh nào đã làm nên vẻ đẹp của đoạn thơ trên? Vì sao?

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 39: Viết một đoạn văn (7 đến 10 câu) tả quang cảnh trường em vào buổi sáng đầu mùa hè.

.....

.....
.....
.....
.....
Câu 40.Kể lại một việc tốt em đã làm góp phần bảo vệ môi trường.

.....
.....
.....
.....
Câu 41. Hãy viết một bài văn ngắn nói về quê hương em.

.....
.....
.....
.....
Câu 42.Viết một bức thư ngắn cho một bạn ở phương xa để làm quen , giới thiệu với bạn về quê hương mình và mời bạn về thăm .

.....
.....
.....
.....
Câu 43. Em hãy kể về làng xóm nơi em ở

.....
.....
.....
.....
Câu 44. Trong một lá thư gửi cho người bạn ở phương xa con hãy kể về buổi lao động trồng cây ở lớp con trong tuần vừa qua.

.....
.....
.....
Câu 45.Hãy kể lại công việc hàng ngày của một người trí thức (Bác sỹ, hoặc giáo viên, hoặc nhà khoa học)